

Castellanismes

Els castellanismes són elements lingüístics del castellà que s'utilitzen en una altra llengua, habitualment de manera incorrecta. A causa del contacte entre el castellà i el català, els castellanismes són els barbarismes més usats en la nostra llengua. A continuació en teniu uns quants exemples:

acera (vorera), *aliviar* (alleujar, alleugerir), *apertura* (obertura), *apretar* (collar, prémer, estrènyer, exigir, etc.), *averiguar* (esbrinar), *bursàtil* (borsari), *desaigüe* (desguàs), *disfrutar* (gaudir), *enfermetat* (malaltia), *gasto* (despesa), *garantitzar* (garantir), *lavadora* (rentadora), *lentilla* (lent de contacte), *novedós* (nou, innovador), *parxe* (pegat), *peatonal* (de vianants) *quiròfan* (sala d'operacions), *solventar* (solucionar), *subsanan* (arreglar, corregir, esmenar, reparar, resoldre, solucionar), *sombra* (ombra), *tamany* (mida), *traïcionar* (traïr), *vivenda* (habitatge)...

De vegades, el que passa és que fem servir un mot que existeix en català, però amb un sentit que no li correspon, per influència del castellà. És el cas de *rentable* (que en català vol dir que es pot rentar) en comptes de *rendible* (que té rendibilitat), *cana* (mida antiga) en comptes de *cabell blanc*, *ampolla* (sinònim de *botella*) amb el sentit de *butllofa*...

També hi ha una sèrie de locucions incorrectes provinents del castellà, com ara *tenir que* (haver de), *donat que* (atès que), *tal i com* (tal com), *en quant a* (quant a), etc.

Finalment, de vegades utilitzem malament el gènere d'algunes paraules per influència del castellà. Aquí en teniu una mostra:

Incorrecte	Correcte
<i>les afores</i>	<i>els afores</i>
<i>la bactèria</i>	<i>el bacteri</i>
<i>la compta</i>	<i>el compte</i>
<i>la dubte</i>	<i>el dubte</i>
<i>un anàlisi</i>	<i>una anàlisi</i>
<i>el calor</i>	<i>la calor</i>
<i>un esplendor</i>	<i>una esplendor</i>
<i>els postres</i>	<i>les postres</i>
<i>el sida</i>	<i>la sida</i>

La llista de paraules i expressions considerades castellanismes és llarga. Si voleu tenir la seguretat que feu servir el mot correcte, consulteu el diccionari o feu-nos arribar la pregunta al Servei de Correcció.

Per saber-ne més, podeu consultar aquest recull de castellanismes de la UOC:
<http://www.uoc.edu/serveilinguistic/criteris/lexic/castellanismes.html>

La pregunta del mes

Vejam si trobeu el mot o l'expressió correcte per substituir els castellanismes següents:

Castellanismes	Paraula o expressió correcta
soplet	
a mida que	
a no ser que	
companyerisme	
inalàmbric	
virgueria	

Com sempre, la resposta a *La Píndola* del mes que ve.

La resposta del mes passat

El mes passat us preguntàvem quina de les dues formes següents era correcta: *venda* o *venta*. La paraula correcta és *venda*.